

CONSECINȚELE CRIZEI FINANCIARE ASUPRA BĂNCILOR DIN ROMÂNIA

Izabella KRÁJNIK

Universtatea Babeș-Bolyai Cluj Napoca

Lect. univ. dr. Laura OLTEANU

Universtatea Babeș-Bolyai Cluj Napoca

THE ANALYSIS OF FINANCIAL CRISIS EFFECTS AT THE ROMANIAN BANK

Izabella KRÁJNIK

Babeș-Bolyai University, Cluj Napoca

PhD OLTEANU LAURA

Babeș-Bolyai University, Cluj Napoca

Rezumat:

Veniturile bancare și costurile reprezintă o sursă importantă de informații cu privire la rentabilitatea unei bănci. Lucrarea își propune să analizeze actuala criză financiară mondială. După ce descrie cauzele și efectele sale, studiul se concentrează asupra crizei "impactul asupra economiei globale; România este nucleul acestei analize, deoarece este o țară în care se simte foarte puternic efectele turbulențelor financiare internaționale.

Într-un mediu bancar, cum ar fi din România, în schimbare continuă și care fac obiectul presiunii de o concurență acerbă, toate stau în atenția echipelor de gestionare a băncilor care sunt orientate spre reducerea costurilor și maximizarea profitului. În acest context, am considerat de o deosebită importanță analiza costurilor băncii în cadrul sistemului bancar românesc, analiza structurii lor, care vizează evoluția pe de o parte și eficiența acestora pe de altă parte.

Cuvinte cheie: venituri, costuri, bănci, criză financiară

Abstract:

The banking incomes and costs represent an important source of information regarding the profitability of a bank. The paper aims to analyse the current financial world crisis. After describing its causes and effects, the study focuses on the crisis' impact on the global economy; Romania is the core of this analysis, as it is a country which feels very strongly the effects of the international financial turmoil.

In a banking environment such as Romania's, constantly changing and subject to the pressure of a fierce competition, all the attention of the banks management teams is oriented towards the costs and their possible reduction in regard to maximizing the profit. In this context we considered as particularly important the analysis of the bank costs within the framework of the Romanian banking system, analysis which targets their structure on one side and their evolution and efficiency on the other side.

Key words: incomes, costs, banks, financial crisis

Considerații generale

1. Evoluția raportului venituri - cheltuieli pe ansamblul sistemului bancar
 2. Analiza eficienței costurilor
 3. Analiza costurilor operaționale
- Concluzii

Prima parte a lucrării are în vedere o prezentare a desfășurării evenimentelor din SUA, țară de unde s-a declanșat criza. Analiza are în vedere perioada 2001-2009. Această criză din SUA are efecte directe și indirecte asupra celorlalte economii ale lumii:

General

1. The evolution of income - spending the whole banking system
 2. Cost-effectiveness analysis
 3. Analysis of operational costs
- Conclusions

In its first part, the paper presents the events which occurred in the USA, where the crisis had emerged. The analysis considers the period 2001-2009. This crisis which emerged in the USA has expanded and has

efecte directe privind expunerea băncilor la “activele toxice” și efecte indirecte cauzate de schimbările în disponibilitatea capitalului și condițiile de lichiditate care implică o finanțare externă mai mică.

Deasemenea la partea decisivă a băncilor în sectorul financiar, această lucrare se concentrează asupra sectorului bancar în special, ca un segment esențial al economiei în ansamblul său și fără de care o economie modernă nu este în măsură să își îndeplinească rolul și funcțiile acestuia. România, ca orice altă țară este interesată de a crea un sistem bancar solid în măsură să asigure o bază organizatorică în funcție de extinderea relațiilor monetare în economie. Sistemelor bancare de echilibru sunt cele în măsură să rămână eficiente în condiții neașteptate și pentru a oferi stimulare și piese credibile de informații pentru toți participanții financiari.

A doua parte a lucrării prezintă propagarea turbulențelor financiare în economiile dezvoltate. Sunt evaluate acțiunile luate de băncile centrale menite să restabilească încrederea în sistemul financiar și să prevină repercutoarea efectelor negative ale crizei asupra economiei reale; sunt prezentate acțiunile coordonate ale guvernelor SUA și țărilor UE, precum și fondurile alocate.

A treia parte este dedicată prezentării situației României. În România s-au putut constata efectele indirecte ale crizei. În anul 2008 am asistat la un impact limitat al crizei financiare asupra economiei românești. Rata anuală a inflației (6,3%) se afla pe un trend descendent, dar se menținea la nivele ridicate deasupra intervalului de variație, rata creșterii economice a fost și în 2008 ridicată, deficitul de cont curent a crescut semnificativ (13,4% din PIB), iar deficitul bugetar a ajuns la un nivel record de 5,4% din PIB. Prin măsuri prudentiale și administrative, BNR a acționat în mod constant pentru temperarea vitezei de creștere a creditului acordat sectorului privat și susținerea creditării în moneda națională în detrimentul celei în valută.

direct and indirect effects on the entire world's economy, such as: direct effects from banks' exposure to “toxic assets” and indirect effects caused by changes in the availability of capital and liquidity conditions that involve less external financing.

Owing to the decisive part played by the banks in the financial sector, this thesis focuses on the banking sector especially, as an essential segment of the economy as a whole and without which a modern economy is unable to perform its role and functions. Romania as any other country is interested to create a solid banking system able to ensure an organizational base according to the extension of the monetary relations in economy. Steady banking systems are those able to remain efficient in unexpected conditions and to give incentive and credible pieces of information to all financial participants.

The second part of the paper presents the financial turmoil chain reaction and its wide spreading process in developed economies. The paper also evaluates and discusses the measures undertaken by central banks in order to regain the confidence in the financial system and to prevent the repercussion of the crisis' negative effects on the real economy; the coordinated actions of USA and the EU countries and also the funds granted for dealing with the crisis are approached here.

The third part of this paper focuses on Romania's case. This crisis had an indirect impact on Romania. In 2008, we witnessed a limited impact of the credit crunch on Romanian economy. The annual inflation rate (6.3%) has a decreasing trend, but it is maintaining at a high level above the variation interval, the economic growth rate in 2008 was still risen, the current account deficit has significantly risen (13.4% of GDP) and the budget deficit has reached a pick level of 5.4% of GDP. Through administrative and prudential measures, The National Romanian Bank has been taken continuous lines to moderate the degree of

Condiții generale

În condițiile globalizării economice este unanim recunoscut faptul că un sistem bancar sănătos are la bază bănci profitabile și capitalizate în mod adecvat. Profitabilitatea băncilor, fiind un indicator relevant al poziției competitive pe piețele bancare și al calității echipei manageriale a acestora.

Veniturile și costurile bancare reprezintă o sursă cheie de informații în ceea ce privește profitabilitatea unei bănci, în toata lumea dar și, într-un mediu bancar dificil cum este cel al României, toată atenția fiind îndreptată asupra costurilor și posibilelor reduceri ale acestora.

Optimizarea raportului dintre veniturile și costurile băncii, reprezintă obiectivul esențial al managementului bancar, având influență directă asupra profitului bancar, constituind o latură importantă a evoluției performanțelor bancare.

În acest context considerăm deosebit de importantă o analiză a costurilor bancare pe ansamblul sistemului bancar românesc, analiză ce vizează pe de o parte structura acestora, iar pe de alta parte evoluția lor.

Primul an al aderării României la Uniunea Europeană a adus băncile românești în competiție directă cu cele străine, punând jucătorii pieței față în față cu o concurență autentică. De altfel, obținerea statutului de membru al UE de către țara noastră își va disemina efectele în timp, dar ajustările pe care le presupune noua calitate sunt deja observabile în mediul bancar autohton, unde pe lângă câștigarea unei cote de piață în detrimentul celorlalți competitori și fidelizarea clientelei, un obiectiv major al instituțiilor de credit îl reprezintă reducerea costurilor bancare.

Însă în ultima perioadă se simte tot mai accentuat efectele turbulențelor financiare internaționale asupra economiei românești. Și anume: disponibilitatea și constrângerile de cost privind finanțarea externă – impact major asupra disponibilității creditului

increasing the credits given to the private sector and supporting and encouraging credits to be taken in national currency instead of foreign.

General

Income and bank charges are a key source of information regarding the profitability of banks around the world but also in a difficult banking environment as that of Romania, all attention is focused on costs and their reduction targets.

Optimizing the ratio of bank costs and revenues, is the main purpose of bank management, having direct impact on bank profits, representing an important facet of the development bank performance. In this context we consider particularly important banking cost analysis throughout the Romanian banking system, analysis aimed first structure, and on the other trends. The first year of Romania's EU accession brought Romanian banks in competition with foreign ones, with market players face to face with a genuine competition. Moreover, obtaining EU membership by our country will disseminate the effects over time, but it requires new adjustments as are already observable in the local banking environment, where in addition to gain market share at the expense of competitors and retain customers, a major objective of credit institutions is to reduce bank costs.

Conversely, these days the international financial turmoil is having a more powerful impact on Romanian economy. And this fact is expressed in terms of: availability and cost constraints of external financing – major impact on the availability of foreign-exchange denominated credit, decline in the volume of FDI inflows, negative impact on foreign demand, affecting Romania's exports, increased exchange rate volatility. There are estimations for the future stating that the economic activity will decelerate, but inflationary pressure will persist, a rise in unemployment will follow, while the fiscal position is likely to deteriorate in the absence

denominat în monedă externă, scăderea volumului influxului de ISD, scăderea cererii externe - care afectează exporturile României, creșterea volatilității ratei de schimb. Pe viitor se estimează că activitatea economică va scădea, dar presiunile inflaționiste vor persista, o creștere a șomajului va urma, în timp ce poziția fiscală este posibil să se deterioreze în absența unor acțiuni corective. Pentru contracarea acestor efecte vor trebui luate o serie de măsuri. Este necesară o diagnoză macroeconomică precisă – o abordare emoțională a crizei poate conduce la măsuri inadecvate dată fiind creșterea stimulilor negaranțați în cererea internă. Un mix de politică coerent este esențial pentru o restabilire calmă a echilibrului macroeconomic, deficitul contului curent trebuie să scadă prin măsuri adecvate de politică, un deficit bugetar mare trebuie evitat

România trebuie să își mențină calendarul anunțat anterior pentru adoptarea euro, cu precizarea că intrarea la 1 ianuarie 2012 în mecanismul ratelor de schimb ERM-II și parcurgerea perioadei minime obligatorii de doi ani în interiorul acestui mecanism este condiționată de nevoia că până în 2012, în România, trebuie făcute multe reforme, dar reforme adecvate și competente.

La alegerea acestei teme am avut în vedere faptul că funcționarea economiei de piață nu poate fi imaginată fără puternice bănci profitabile. Astfel, împreună cu creșterea economiei și îmbunătățirea mediului de afaceri din România, sistemul bancar a marcat o dezvoltare mai rapidă cantitativă și calitativă, mai ales în alte sectoare economice. De aceea am considerat că vom analiza cu reforma din sistemul bancar românesc, ca un segment esențial care încă de la început a avut un rol important de a acționa în procesul de tranziție de la o economie controlată la o economie de piață liberă și care a reprezentat una din principalii furnizori de capital în acest proces.

Am subliniat consecința impactului

of corrective action. In order to counteract these effects, a series of measures would have to be undertaken. It is necessary a macroeconomic accurate diagnosis - an emotional approach of crisis can lead to inadequate measures given the increase of unwarranted stimulus in domestic demand. A coherent policy mix is essential for a smooth restoration of macroeconomic equilibrium, the current account deficit must be brought down through adequate policy measures, and a large budget deficit must be avoided.

Romania needs to maintain its previously announced timetable for euro adoption, indicating that the entry on 1 January 2012 to the exchange rate mechanism ERM-II and during the minimum mandatory two years in this mechanism is subject to that need by 2012, Romania must do many reforms, but adequate and competent ones.

When choosing this theme I had in view that the functioning of the market economy cannot be imagined without strong profitable banks. Thus together with the raising of the economy and the upgrading of the business environment in Romania, the banking system has marked a more rapid quantitative and especially qualitative development than other economic sectors. Within the challenges induced by globalization, the internationalization of the banking activity - as a consequence of the opening of the financial market for foreign investors - cannot be achieved without a performant banking system, able to stand the sharp competition among the world countries.

Hence we considered that we ought to begin we analyze with the Romanian banking system reform, as an essential segment which still from the beginning had an important part to act in the process of transition from a controlled economy to a free market economy and which represented one of the main capital suppliers in this process.

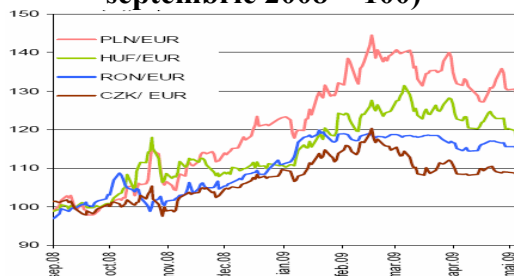
In we approach I have emphasized the consequence of the transition impact on the Romanian banking system starting from the functions of the trade banks and those of the

tranziției asupra sistemului bancar românesc de la funcții ale băncilor comerciale și cele ale Băncii Centrale și la extinderea largă de servicii financiar-bancar, un fapt care duce la consolidarea pieței bancare și financiare pentru reconsiderarea largă de operațiuni bancare.

Cu toate acestea, nu se poate vorbi despre reformă fără prezentarea mediului bancar contemporan sub impactul reorganizării și privatizării ca și componentele principale ale reformei sistemului bancar. În prezent, piața financiar-bancară din România traversează un proces de reorganizare, efectuată de la apariția unui fenomen economic, ca urmare a modificării rolului Băncii Centrale, amplificare de concurență care conduce la dezintermediere financiară.

Criza financiară a avut efecte și asupra evoluțiilor cursului de schimb. Într-o perioadă relativ scurtă de timp – din iulie 2007 și până în prezent – leul s-a depreciat cu aproximativ 35%. Echilibrul de pe piața valutară s-a realizat în condițiile unui mix de politică caracterizat printr-o politică monetară restrictivă, cu rate înalte ale dobânzii, o politică fiscală insuficient de strictă și supusă în continuare unor presiuni pentru majorarea cheltuielilor publice concomitent cu diminuarea veniturilor, în timp ce creșterile salariale s-au situat de mai mult timp peste creșterile de productivitate. Acest mix s-a dovedit a fi nesustenabil.

Fig. 1 Evoluțiile cursului de schimb (% , septembrie 2008 = 100)

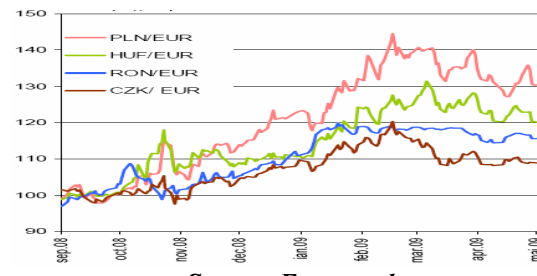
Sursa: date Eurostat

În opinia noastră, principala strategie de reorganizare a sistemului bancar românesc este reprezentat de recapitalizarea financiară,

Central Bank and going up to the world-wide extension of the financial banking services, a fact leading to the strengthening of the financial banking market and to the wide reconsideration of banking operations.

Nevertheless one cannot speak about reform without the presentation of the contemporary banking environment under the impact of reorganization and privatization as the principal components of the banking system reform. Presently, the financial banking market in Romania crosses a reorganization process, carried out by the appearance of an unsettlement phenomenon as a consequence of the modification of the Central Bank role, the competition amplification leading to the financial disintermediation, by the development of financial institutions assuming the role to turn to account the temporary available funds in economy, together with the banks.

The financial crisis has had an impact on exchange rate developments. In a relatively short period of time - from July 2007 until the present - leu depreciated by about 35%. The balance of foreign exchange market in the conditions of a policy mix characterized by a restrictive monetary policy with high interest rates, fiscal policy and subject to strict enough to continue to push for increased public spending while reducing revenue, while that wage increases were located more time than productivity gains. This mix has proved to be unsustainable.

Source: Eurostat data

In we opinion, the main strategy of reorganizing the Romanian banking system is represented by the financial recapitalization,

dezvoltarea instituțională a băncilor existente, în paralel cu promovarea unui management eficient bazat pe un profesionalism puternic. În scopul de a scăpa de împrumuturi neperformante băncilor din țara noastră, care se repetă de măsuri de recapitalizare. În acest sens, agențiile au avut un rol important de valorificare a activelor bancare, al căror obiectiv esențial a fost de a face mai ușoară reorganizarea bancară, care aduce la o valoare îmbunătățirea metodele de monitorizare și de acordare de credite.

Reorganizarea bancară și de consolidare au determinat dezvoltarea rapidă a sectorului bancar românesc, numărul de bănci comerciale în creștere de la 12 în 1991, la 38 la sfârșitul anului 2003, precum și creșterea de capital mai mult de 6 ori în termeni nominali, între anii 1998 - 2002. Datorită reorganizării bancare măsurile luate de Banca Națională Română, precum și îmbunătățirea climatului macroeconomic, piața bancară românească a avut o evoluție ascendentă în ultimii trei ani, financiar și bancar indicele de precauție care a fost analizată înregistra o valoare pozitivă în perioada respectivă.

Așa cum am declarat deja de mai sus, privatizarea bancară reprezintă principala componentă a unui proces de reorganizare în cadrul sistemului bancar, și are un impact atât asupra mediului economic și a băncilor comerciale. Privatizarea băncilor de stat are în vedere eliminarea unui cerc vicios prin care statul acordă credite preferențiale pentru companii neperformante, privatizarea fiind bazată pe ideea că proprietatea privată asigură o eficiență mai mare, de o mai mare oportunitate de inițiativă de conducere și de intervenție redusă a statului de a aplica fără dovezi obiective economice.

Având în vedere preocuparea principală a țărilor într-o perioadă de tranziție de la țări central și est-europene, Ungaria, Polonia, Cehia și Bulgaria de a adera la Uniunea Europeană, un pas în această direcție principală este de privatizare a băncilor. În ceea ce privește privatizarea bancară din România-am prezentat aspectele legate de

the institutional development of the existing banks, alongside with the promotion of an efficient management based on a strong professionalism. In order to get rid of unperformant loans of the banks in our country, repeated measures of recapitalization had to be taken. In this respect the agencies had an important role of turning to account of banking assets, whose essential objective was to make easier the banking reorganization bringing to a maximum the retrieved value and to improve the methods of monitoring and granting of credits.

The banking reorganization and strengthening have determined the rapid development of the Romanian banking sector, the number of commercial banks growing from 12 in 1991 to 38 at the end of 2003, and the equity increasing more than 6 times in nominal terms between 1998 - 2002. Due to the banking reorganizing measures taken by the Romanian National Bank and the improving of the macroeconomic climate, the Romanian banking market had an upward evolution in the last three years, all financial and banking precaution index that had been analyzed recording positive value during the respective period.

As We have already stated above, the banking privatization represents the main component of a reorganization process within the banking system, and has an impact both on the economic environment and on the commercial banks. The privatization of the state banks has a view to eliminate the vicious circle by which the state grants preferential credits to nonperformant companies, the privatization being based on the idea that the private property ensures a higher efficiency by a greater opportunity of managerial initiative and reduced intervention of the state to enforce objectives without economic evidence.

Having in view the main concern of the countries in a transition period from the Central and Eastern European countries, Hungary, Poland, Czech and Bulgaria to accede the European Union, a main step in

metode de privatizare, privatizarea băncilor principale românești: BRD - Group Societe Generale, Bancpost, Banca Agricolă și Banca Comercială Română (BCR), care este în mijlocul procesului de privatizare, precum și limitele de realizare a respectivului proces. Un mediu în schimbare, în care băncile sunt de exploatare, generează noi oportunități de afaceri, dar în același timp, implică mai complexe și mai diverse riscuri. Cele ultima sunt o provocare pentru abordările tradiționale de gestionare a bancare care banca are de a gestiona în mod corespunzător în care este posibil, pentru a rezista la încercare de concurență și de a sprijini creșterea economică indusă de către sectorul privat. De aceea, în continuare-am prezentat, în afară de conceptul și tipologia riscurilor bancare, principalele instrumente de monitorizare a riscurilor bancare, metode și tehnici de gestionare a riscurilor bancare, precum și de instituționalizare a riscurilor. Am considerat doar de la început după cum este necesar pentru a trage o linie de demarcație între metodele de management și instrumentele de monitorizare a riscurilor bancare. În opinia noi prin monitorizarea riscurilor bancare vreau să spun de identificare, estimare și verificarea a politicilor și practicilor în ceea ce privește gestionarea unui risc bancar, care permit detectarea problemelor de o bancă se confruntă cu. Gestionarea riscurilor bancare constă în totalitatea metodelor de gestionare a riscurilor bancare, cu scopul de a limita, divizare și de finanțare a acestora, precum și de a reduce posibilitatea pentru fiecare bancă pentru a rula un risc.

Am selectat printre riscurile de la o bancă cele ce se confruntă cu cei care au cel mai puternic impact asupra activității lor, și anume: riscul de credit, riscul de rată a dobânzii, riscul de lichiditate și de cea a capitalului.

Riscul de credit trebuie să fie estimat în raport cu profiturile banca se așteaptă să obțină de la acordare de credit. Astfel, funcția cea mai importantă a gestionării bancare este

this direction is the privatization of banks. As to the banking privatization in Romania I have presented aspects of the privatization methods, the privatization of the principal Romanian banks: BRD - Group Societe Generale, BancPost, Banca Agricola and the Romanian Commercial Bank (BCR), which is in the middle of the privatization process, as well as limits and achievements of the said process.

The changing environment, wherein banks are operating, generates new business opportunities, but the same time, implies more complex and various risks. The last ones are a challenge for the traditional approaches of the banking management that the bank has to manage as adequately as possible in order to stand the test of competition and to support the economic increase induced by the private sector. That is why further on I have presented, besides the concept and the typology of the banking risks, the main instruments for monitoring the banking risks, the methods and techniques of banking risk management, as well as the institutionalization of the risks.

We have considered just from the beginning as necessary to draw a dividing line between the management methods and the instruments of monitoring the banking risks. In we opinion by monitoring the banking risks I mean the identification, the estimation and the checking of the policies and practices regarding the management of a bank risk, which allow the detecting of the problems a bank is confronted with. The management of banking risks consists in the totality of the methods of banking risks management with a view of limiting, dividing and financing them as well as of reducing the possibility for each bank to run a risk.

We have selected among the risks a bank is confronted with, those having the strongest impact on their activity, i.e.: the credit risk, the risk of interest rate, the risk of liquidity and that of capital.

The credit risk has to be estimated as

faptul că de verificare și analiza calității portofoliului de credite ca o slabă calitate a creditelor este una din cauzele principale ale falimentului. O bancă trebuie să dispună de sisteme eficiente de revizuire și de contabilitate în măsură să informeze Consiliul de banca cu privire la modul în care politicile de creditare sunt puse în aplicare știind că calitatea și caracteristicile portofoliului de credite al unei bănci reflectă aspecte cum ar fi poziția și cererea de pe piață, de afaceri și strategia de risc, precum și capacitatea unei bănci de a acorda credite. De gestionare a riscului de credit reflectă politicile menite a limita sau de a reduce riscul de credit, cum ar fi politicile cu privire la

concentrarea și expunerilor mari, politicile privind clasificarea activelor, politicile în ceea ce privește dispozițiile referitoare la condițiile de neașteptate. Analiza de risc în ceea ce privește rata dobânzii are o importanță deosebită datorită faptului că modificările neașteptate de rata dobânzii poate determina modificări semnificative de un profit bancă și a valorii de piață a capitalului său, din cauza unei mări sau micșora din venitul net de interese, ca o consecință a activelor și pasivelor-fluxurile de numerar caracteristici ale unei bănci. De gestionare a riscului de rată a dobânzii ar trebui să găsească modalitatea de a obține o marjă cât mai mare posibil, în timp păstrând în același timp rentabilitatea și valoarea capitalului băncii ca fiind mai puțin modificate în care este posibil, în ciuda variațiilor neașteptată a ratei dobânzii cu numerar fluxurilor generate de activele bancare și pasivelor. Noi considerăm că în ceea ce privește riscul de lichiditate, din cauza lipsei de corelare a termenilor între activele și pasivele poziții, gestionarea unei bănci are o sarcină cele mai importante pentru a estima corect activele necesare lichide, după cum rentabilitate a unei bănci ar putea fi tulburate pe una pe termen lung în cazul în care portofoliul său a ajuns la mai multe active lichide în comparație cu nevoile sale. Pe de altă parte,

compared with the profits the bank expects to gain from credit granting. Hence the most important function of the banking management is that of checking and analyzing the quality of the credit portfolio as a poor quality of credits is one of the principal causes of bankruptcy. A bank should have efficient systems of revision and accounting able to inform the bank board about the way the crediting policies are implemented knowing that the quality and the characteristics of the credit portfolio of a bank reflect such aspects as position and demand on the market, business and risk strategy, as well as the capacity of a bank to grant credits. The management of the credit risk reflects the policies meant to limit or to reduce the credit risk, such as the policies about the concentration and big exposures, the policies on the classification of assets, policies regarding the provisions for unexpected conditions.

The analyze of the risk concerning the interest rate has a special importance due to the fact that unexpected modifications of the interest rate may determine significant changes of a bank profit and of the market value of its capital due to an increase or decrease of the net income from interests as a consequence of the assets and liabilities cash-flows characteristics of a bank. The management of the interest rate risk should find the way of obtaining a margin as high as possible in time while keeping the profitability and the value of the bank capital as less modified as possible in spite of unexpected variations of the interest rate with the cash-flows generated by the bank assets and liabilities.

We consider that regarding the liquidity risk, due to a lack of correlation of terms between assets and liabilities positions, the management of a bank has a most important task to estimate the necessary correct liquid assets, as the rentability of a bank could be troubled on a long term if its portfolio has got to many liquid assets in comparison with its

prea puține active lichide ar putea cauza probleme financiare importante sau chiar de faliment a băncilor mici. De gestionare a riscurilor de lichid activele se axează pe finanțarea în comun de la mare și creditorilor mici, cu privire la expunerea la risc de a deponenților mare și pe faptul dacă banca se bazează sau nu pe surse de finanțare individuale.

Acesta trebuie să fie subliniat faptul că o estimare corectă a riscurilor bancare trebuie să ia în considerare ceea ce managerul este vizează. Astfel, dacă scopul manager este de a dubla profitul, el își va asuma conștient un risc mai mare, dar dacă administratorul are în vedere o strategie de a aduce la un nivel minim de risc profiturile vor fi mai mici, dar sigur.

Băncile comerciale ar trebui să își asume riscurile specifice ale acestui proces, ținând seama de respectarea cerințelor de precauție, astfel cum a solicitat de către autoritatea națională de decontare, motivatia a expunerii la riscul asumat, de măsurare a riscului, astfel ca pierderile cauzate de materializare sale pot fi considerate normale pentru activitatea și interne și imaginea externă a băncii. Deciziile adoptate de către băncile ar trebui să fie corelate cu nivelurile de rezultate și de riscurile cu care doresc să se presupună, astfel încât aceste niveluri ar putea fi atins, cunoașterea și aplicarea de măsuri-cheie în adoptarea de decizii viitoare cu privire la profitul legătură cu risc a fi împreună un obiectiv central pentru managementul bancar.

1. Evoluția raportului venituri - cheltuieli pe ansamblul sistemului bancar

Analizând situațiile financiare publicate de BNR la finele anului 2007 prin comparație cu anii precedenți observăm o revigorare a ritmului de creștere a profitului în comparație cu cel înregistrat în ultimii ani, pe fondul unor performanțe superioare realizate, în special, la nivelul instituțiilor de credit de talie mare. Ratele de rentabilitate și-au continuat trendul ușor descendent, deși

needs. On the other side too few liquid assets could cause important financial problems or even bankruptcy of small banks. The management of the liquid assets risks focuses on the joint financing from the great and small creditors, on the exposure to the risk of the great depositors and on the fact whether the bank is based or not on individual financing sources.

It must be underlined the fact that a correct estimation of the banking risks shall take into account what the manager is aiming at. Thus if the manager purpose is to double the profits, he will assume consciently a higher risk, but if the manager has in view a strategy of bringing to a minimum the risk the profits will be smaller but sure.

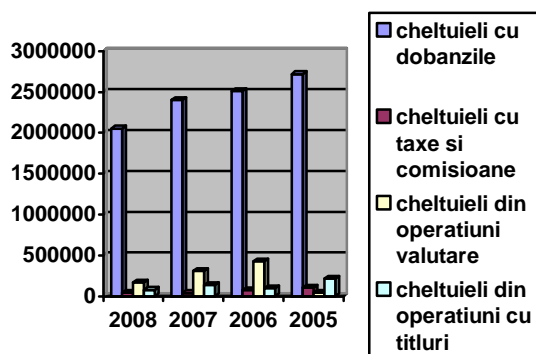
The commercial banks should assume the specific risks of this process, taking into account the observance of the precaution requirements as requested by the national settlement authority, the motivation of the exposure to the assumed risk, the measuring of the risk so that the loss caused by its materialization can be considered normal for the activity and the internal and the external image of the bank. The decisions adopted by the banks should be correlated with the levels of the results and of the risks they want to assume, so that these levels could be reached; the knowledge and the application of key measures in adopting future decisions regarding the relation profit-risk being together a central objective for the banking management.

1. The evolution of income - spending the whole banking system

Analyzing financial statements published by the NBR in late 2008 compared with previous years we see a revival of the growth of profits in comparison with that recorded in recent years, a background of superior performance achieved, in particular, to the credit institutions class big. Rates of return and continued slightly downward trend, although the development of operational efficiency

evoluția eficienței operaționale a fost pozitivă în 2007, pe fondul unei atenții crescute din partea instituțiilor de credit asupra administrării judicioase a costurilor.

FIG 2. Evoluția principalelor grupe de cheltuieli pe ansamblul sistemului bancar

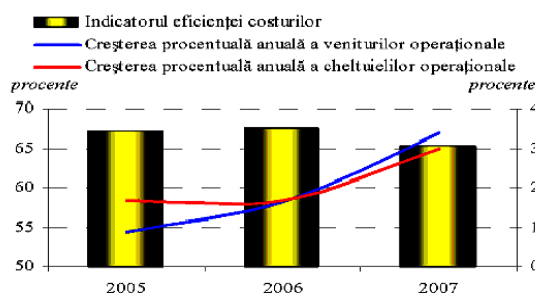

Sursa : Calcule proprii după rapoartele BNR

2. Analiza eficienței costurilor

Capacitatea instituțiilor de credit de a controla costurile operaționale, în contextul expansiunii rapide a activității de creditare, s-a îmbunătățit pe parcursul anului 2007, valoarea indicatorului eficiența costurilor (cost income ratio), de 65,3 la sută, reducându-se cu aproximativ 2,2 puncte procentuale față de nivelul înregistrat în anul anterior.

FIG 3

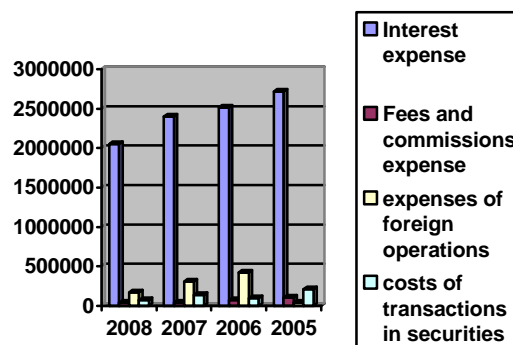

Sursa: BNR

Această performanță a fost obținută pe fondul unei dinamici superioare a veniturilor operaționale comparativ cu cea a

was positive in 2008, amid an increased focus from credit institutions on judicious administration costs.

Chart. 2. Evolution of major groups of expenditure for the whole banking

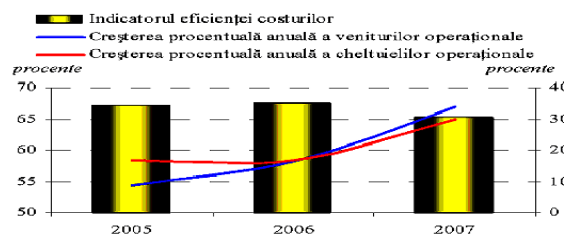

Source: own calculations after reports NBR

2. Cost-effectiveness analysis

The ability of credit institutions to control operating costs in the context of rapid expansion of lending, has improved during 2007, the cost-effectiveness indicator (cost-income ratio), by 65.3 percent, reduced by about 2, 2 percentage points from the level recorded in the previous year.

Chart 3

Sursa: BNR

This performance was achieved against a background of high dynamics operating income compared with operating expenses. Structural Analysis of operating income

cheltuielilor operaționale.

Analiza structurală a veniturilor operaționale evidențiază diversificarea surselor de câștig ale băncilor, pe fondul unei mai bune valorificări a oportunităților oferite de piața financiară.

Observăm că veniturile nete din operațiuni de schimb valutar au reprezentat componenta cea mai dinamică a veniturilor operaționale, pe când, veniturile din comisioane și-au menținut ponderea de aproximativ 18 la sută în veniturile operaționale înregistrată și în 2006, valoarea lor crescând într-un ritm similar celui al veniturilor operaționale.

Veniturile nete din dobânzi și-au redus ponderea în veniturile operaționale pe fondul unei creșteri mai lente a veniturilor din dobânzi comparativ cu cea a cheltuielilor cu dobânzile, majorarea substanțială față de aceeași perioadă a anului anterior a cheltuielilor cu dobânzile se datorează în principal creșterilor înregistrate la nivelul dobânzilor plătite pentru depozitele atrase de la alte instituții de credit, precum și celor aferente împrumuturilor atrase de la acestea.

Recentele turbulențe de pe piețele financiare internaționale au sporit și mai mult volumul cheltuielilor cu dobânzile prin creșterea ratelor de dobândă asociate resurselor interbancare.

3. Analiza costurilor operaționale

În structura cheltuielilor operaționale, după cum observăm în graficul de mai jos, cheltuielile cu personalul continuă să reprezinte componenta principală pe fondul creșterii numărului de funcționari bancari cu 7 648 persoane, de la 58 536 persoane în anul 2006.

FIG4

highlights the successful diversification of banks, amid increasing value of financial market opportunities.

Note that net income from foreign exchange operations were the most dynamic component of operating income, while revenues from fees and maintained the share of around 18 percent in operating income recorded in 2006, their value increasing at a rate similar to operating income.

Net interest income and reduced their share of operating revenues amid slower growth of interest income compared with that of interest costs, the substantial increase over the same period the previous year of interest costs is mainly due to increases recorded in interest rates paid on deposits from credit institutions and those related to loans drawn from them.

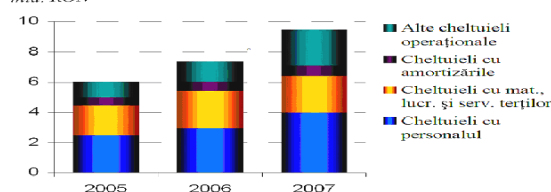
The recent turmoil in international financial markets increased further by increasing the volume of interest costs associated resources interbank interest rates.

3. Analysis of operational costs

The structure of operational costs, as shown in the chart below, staff costs still represent the main component amidst growing number of banking officials to 7 648 people from 58 536 persons in 2006

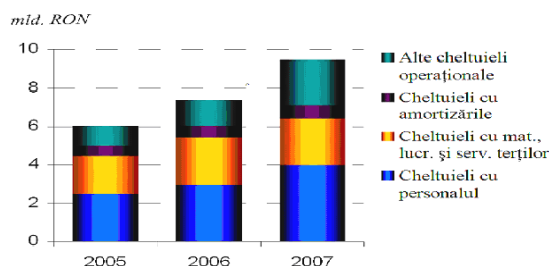
Chart 4

mld. RON

Sursa: BNR

Meanwhile, costs of materials, works and services of third parties, and depreciation costs have been significant slippage. Expenditure provisions have increased in real terms in 2007, mainly as a result of non-

Sursa: BNR

În același timp, cheltuielile cu materialele, lucrările și serviciile prestate de terți, precum și cheltuielile cu amortizările nu au înregistrat derapaje semnificative.

Cheltuielile cu provizioanele au crescut în termeni reali în 2007, în principal ca efect al expansiunii creditului neguvernamental, dar și al schimbărilor legislative.

Mentținerea la niveluri exigente a obiectivelor de profitabilitate stabilite de acționari și concurența din ce în ce mai intensă de pe piața bancară românească reprezintă factori de presiune asupra instituțiilor de credit în găsirea de soluții adecvate în vederea continuării dinamicii pozitive a eficienței activității bancare. Profiturile se realizează din ce în ce mai mult din volumul activității, cu efecte benefice asupra intermedierei financiare din România.

Discrepanța prețurilor pentru segmentul de retail bancar a fost calculată la 46%, România plasându-se în UE după Danemarca, unde diferența între tarifele bancare poate ajunge și la 154%, Irlanda cu 51%, Spania - 50% și Slovacia - 47%. Analistii consideră că retailul este încă o afacere națională și au analizat discrepanța dintre prețurile practicate la nivel de țară. Discrepanțele fiind, în general, asociate cu piețe în care ritmul schimbărilor este rapid, precum în Spania și Irlanda în zona euro, Danemarca, România și Slovacia, în afara zonei euro, sau China și India în Asia-Pacific se precizează în raportul realizat de Banca Mondială, Capgemini, ING și Asociația Europeană de Management și Marketing Financiar.

Analistii notează că în piețele mature tarifele practicate de bănci sunt de valoare apropiată,

government credit growth, but also legislative changes.

Keeping the exacting levels of profitability targets set by shareholders and competition becoming more intense by the Romanian banking market are factors of pressure on credit institutions in finding appropriate solutions to continue the positive dynamics of banking efficiency. Profits are made increasingly more of the volume of activity, with beneficial effects on financial intermediation in Romania. Romania ranks in the top five European Union Member States according to the discrepancy between the prices charged by banks for their services, according to a World Bank report, Capgemini, ING and the European Association of Financial Management and Marketing.

The discrepancy in prices for retail banking was calculated at 46%, Romania placing it in the EU after Denmark, where the difference between bank rates can reach up to 154%, Ireland 51%, Spain - 50% and Slovakia - 47%. Analysts believe that retail is still a national affair and discussed the discrepancy between prices at the country level. Discrepancies are generally associated with markets where the pace of change is rapid, as in Spain and Ireland in the euro area, Denmark, Romania and Slovakia, outside the euro area, or China and India in Asia-Pacific states in the report by World Bank, Capgemini, ING and the European Association of Financial Management and Marketing.

Analysts noted that the rates charged by banks in mature markets are worth close, amid competition. According to the report, this year, 40% of revenues for services rendered to Romanian banks will be obtained from the administration of accounts, 32% of payments, 27% of charges from the use of cash and 1% of various operations performed by exceptional employees of credit institutions, such as stop payments and searching for documents. In all EU Member States, but have not

pe fondul concurenței. Potrivit raportului, în acest an, 40% din veniturile aferente serviciilor prestate de băncile românești vor fi obținute din administrarea de conturi, 32% din plăți, 27% din tarifele percepute de pe urma utilizării numerarului, iar 1% din diverse operațiuni excepționale efectuate de angajații instituțiilor de credit, precum oprirea unor plăți sau căutarea de documente.

La nivelul tuturor statelor membre ale UE, dar care nu au adoptat euro, 20% din aceste venituri provin din administrarea de conturi, 16% din utilizarea de numerar, 9% din operațiuni excepționale. Cea mai mare pondere în venituri din servicii bancare, de 55%, va fi reprezentată de plățile efectuate de clienții băncilor

Concluzii

În opinia noastră principală provocare pentru sistemul bancar românesc este să intre în competiție pentru reducerea costurilor bancare – deoarece până în prezent a fost o competiție frenetică între bănci urmărindu-se în principal ocuparea cotei de piață.

De asemenea considerăm că anul 2008 ar putea fi unul mai dificil pentru sectorul bancar din România. Profitabilitatea băncilor este posibil să scadă sub presiunea reducerii marjelor de dobândă și a concurenței, a creșterii costurilor cu investițiile pentru extinderea rețelelor, dar și a crizei mondiale de lichidități.

Un alt factor important care poate reduce rata profitului la nivelul sectorului bancar românesc, în opinia noastră este reprezentat de, creșterea necesarului de provizioane ca efect al dinamicii susținute a creditării, continuarea investițiilor în dezvoltarea rețelelor teritoriale, precum și costurile legate de implementarea Acordului Basel II.

Riscul de a nu dispune de rezerve proprii - riscul de capital - este supra-dimensionat în sectorul bancar, datorită funcției de bancă de intermediere. Prin urmare, pentru a contracara această tendință, o bancă trebuie să se ridice la un maxim de profit sale, de

adoptat the euro, 20% of this revenue derived from management accounts, 16% of the use of cash, 9% of exceptional operations. The largest share of income from banking, 55%, will be the payments made by bank customers.

Conclusion

In our opinion the main challenge for the Romanian banking system is to compete to reduce bank costs - as far was a frantic competition between banks mainly aiming at filling the market share

Also consider that 2008 could be a more difficult for the banking sector in Romania. The profitability of banks is likely to fall under pressure to reduce interest margins and competition, increase investment costs for expanding networks, but also the global liquidity crisis

Another important factor which may reduce the profit rate in the Romanian banking sector, in our opinion is the increased provisioning as a result of sustained dynamics of credit, continuing investment in development of regional networks and the costs of implementing Basel II .

The risk of not disposing of own reserves for all contingencies - the risk of capital - is over-dimensioned in the banking sector due to the bank function of intermediating. Therefore, in order to counteract the trend, a bank has to raise to a maximum its profit, by an intensive employment of its funds, the supervision authorities placed some restrictions. Hence, the Basel Agreement has introduced a standard of capital adequacy, which guarantees the keeping of an adequate value of the capital and of the reserves in order to protect solvability. The more and more complex risks confronting the banks working at an international level determined the Basel Committee to work out a New Agreement with a view limiting the capital risk by increasing the security of the international financial system, paying more importance to

către un ocuparea forței de muncă intensă din fondurile sale, autoritățile de supraveghere plasate unele restricții. La nivel internațional a determinat Comitetul de la Basel de a elabora un nou acord, în vederea limitării de capital de risc, prin creșterea de securitate a sistemului financiar internațional, acordându-se o mai mare importanță auditului intern și pentru gestionarea băncilor, precum și la procesul de supraveghere și la disciplină de piață.

Bibliografie:

1. Berea, A.O., *Strategie bancară*, Editura Expert, București, 2007;
2. Paraschiv, Dorel Mihai, *Tehnica plăților internaționale*, Ed. Economică, 2008;
3. Spulbar ,C., Nanu, R., Berceanu, O., *Sisteme bancare comparate*, Editura Sitech, Craiova, 2005;
4. Șeitan, Oana, *Plăți și garanții internaționale*, Ed. Reprograph, 2008;
5. Turcu, Ion, *Operațiuni și contracte bancare*, Ed. Lumina Lex, 1995;

the internal auditing and to the own management of the banks, as well as to the supervision process and to the market discipline.

Bibliography:

1. Berea, A.O., *Strategie bancară*, Editura Expert, București, 2007;
2. Paraschiv, Dorel Mihai, *Tehnica plăților internaționale*, Ed. Economică, 2008;
3. Spulbar ,C., Nanu, R., Berceanu, O., *Sisteme bancare comparate*, Editura Sitech, Craiova, 2005;
4. Șeitan, Oana, *Plăți și garanții internaționale*, Ed. Reprograph, 2008;
5. Turcu, Ion, *Operațiuni și contracte bancare*, Ed. Lumina Lex, 1995;